

Tlač a informácie

Súdny dvor Európskej únie
TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 25/20
V Luxemburgu 5. marca 2020

Návrhy generálnej advokátky vo veci C-66/18
Komisia/Maďarsko

Podľa názoru generálnej advokátky Kokott je Maďarsko povinné rovnako zaobchádzať s domácimi, ako aj so zahraničnými vysokými školami

Požiadavka uzatvorenia medzinárodnej zmluvy medzi štátom pôvodu a štátom skutočného poskytovania vzdelávania, zavedená v Maďarsku v roku 2017, nie je zlučiteľná s právom Európskej únie a s právom WTO

V roku 2017 bol maďarský vysokoškolský zákon novelizovaný v tom smere, že vysoké školy zo štátov, ktoré nie sú členmi EHP, smú pôsobiť v Maďarsku len vtedy, ak bola uzatvorená medzinárodná zmluva medzi Maďarskom a štátom ich pôvodu. Okrem toho *všetky* zahraničné vysoké školy, ktoré zamýšľajú ponúkať vysokoškolské vzdelávanie v Maďarsku, ho musia ponúkať aj na území štátu ich pôvodu.

Central European University (CEU), založená podľa práva federálneho štátu New York a podporovaná americkým podnikateľom maďarského pôvodu Georgeom Sorosom, bola jedinou zahraničnou vysokou školou už pôsobiacou v Maďarsku, ktorá nespĺňala tieto nové požiadavky. Medzičasom táto vysoká škola ukončila svoju činnosť v Maďarsku a v novembri 2019 otvorila nový vysokoškolský areál vo Viedni.

V roku 2018 z dôvodu príslušných zmien vysokoškolského zákona podala Komisia proti Maďarsku žalobu o nesplnenie povinnosti. Vo svojich návrhoch z dnešného dňa generálna advokátka Juliane Kokott navrhuje Súdnemu dvoru, aby tejto žalobe vyhovel.

Generálna advokátka zastáva názor, že požiadavka uzatvorenia medzinárodnej zmluvy so štátom pôvodu je v rozpore s **požiadavkou národného zaobchádzania** (požiadavka rovnakého zaobchádzania s domácimi a zahraničnými poskytovateľmi služieb) **podľa dohody GATS** (General Agreement on Trade in Services, všeobecná dohoda o obchode so službami). Táto dohoda bola uzatvorená v rámci Svetovej obchodnej organizácie (WTO) a schválená Európskou úniou, čím sa stala súčasťou jej právneho poriadku. Aj keď **Súdny dvor** obvykle nevymáha **právo WTO**, má právomoc vnútri Únie rozhodovať o žalobách, ktorými Komisia vytýka nedodržanie práva WTO členským štátom. Prostredníctvom takejto žaloby Európska únia vyjadruje zámer riadiť sa medzinárodným právom. To zodpovedá rozsiahlej právomoci Európskej únie v oblasti obchodnej politiky, v rámci ktorej vo vonkajších vzťahoch ručí za všetky záväzky vyplývajúce z GATS a vedie rokovania vo WTO.

V rámci GATS sa Maďarsko vo vzťahu k opatreniam dotknutým v tomto spore v celom rozsahu zaviazalo, že bude rovnako zaobchádzať s domácimi a zahraničnými poskytovateľmi služieb. Maďarsko nevyužilo možnosť nahlásiť výhrady poskytovaníach služieb vzdelávania v súvislosti národným zaobchádzaním. Preto nemôže byť nová požiadavka odôvodnená.

Hoci medzinárodná zmluva, ktorou vláda štátu, z ktorého vysoká škola pochádza, v zásade podporuje činnosť vysokej školy v Maďarsku a môže v podstate prispieť k jej dôveryhodnosti a zabrániť tak podvodným obchodným praktikám, javí sa predmetná požiadavka vo svojej konkrétnej podobe ako prostriedok svojvoľnej diskriminácie vysokých škôl z tretích krajín. Rozhodnutie o tom, či a kedy bude takáto zmluva uzatvorená, je totiž výlučne v rukách Maďarska. Tým táto požiadavka v konečnom dôsledku predstavuje **podmienku schválenia**. Takúto podmienku ale Maďarsko v rámci GATS **nevyužilo**.

Požiadavka uzatvorenie medzinárodnej zmluvy so štátom pôvodu je navyše v rozpore s Chartou základných práv Európskej únie. Neprimerane totiž obmedzuje **slobodu zakladať a prevádzkovať vzdelávacie inštitúcie**, ako aj **slobodu vedeckého bádania**. Základné práva Európskej únie sú pre Maďarsko v oblasti vysokoškolského vzdelávania záväzné, pokiaľ boli medzinárodné záväzky Európskej únie prebraté. Záväzky, ktoré Maďarsko pôvodne prevzalo v rámci GATS, totiž prešli na Európsku úniu.

Okrem toho požiadavka skutočného výkonu vzdelávacej činnosti v štáte pôvodu, ktorá platí pre všetky vysoké školy, a teda aj pre vysoké školy z iných členských štátov EÚ alebo EHP, je podľa názoru generálnej advokátky Kokott z dôvodu diskriminačnej povahy, resp. neprimeranosti, v rozpore so **slobodou usadiť sa, so smernicou o službách¹, s Chartou základných práv** (sloboda zakladať a prevádzkovať vzdelávacie inštitúcie a sloboda vedeckého bádania), ako aj s požiadavkou rovnakého zaobchádzania v zmysle **GATS**. Sloboda usadiť sa zahŕňa predovšetkým právo hospodárskeho subjektu vykonávať svoju činnosť výlučne v inom členskom štáte.

UPOZORNENIE: Súdny dvor nie je viazaný návrhmi generálneho advokáta. Úlohou generálnych advokátov je nezávisle navrhnúť Súdnemu dvoru právne riešenie veci, ktorá im bola pridelená. Sudcovia Súdneho dvora od tohto momentu začínajú v tejto veci poradu. Rozsudok bude vyhlásený neskôr.

UPOZORNENIE: Žalobu o nesplnenie povinnosti smerujúcu proti členskému štátu, ktorý si nesplnil svoje povinnosti vyplývajúce z práva Únie, môže podať Komisia alebo iný členský štát. Ak Súdny dvor určí, že došlo k nesplneniu povinnosti, dotknutý členský štát je povinný bezodkladne vykonať rozsudok. Ak sa Komisia domnieva, že členský štát nevykonala rozsudok, môže podať novú žalobu s návrhom na uloženie peňažných sankcií.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie](#) návrhov sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň ich prednesu.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazový záznam z prednesenia návrhov je k dispozícii na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106

¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/123/ES z 12. decembra 2006 o službách na vnútornom trhu (Ú. v. EÚ L 376, 2006, s. 36).